

MOTORLU ARACIN UZUN SÜRELİ KİRALANMASINDA KİRACININ İŞLETEN OLARAK SORUMLULUĞU

YARGITAY KARARLARI

Aracın kayıt sahibi, aracı bir yıl süreyle kiralayarak işleten sıfatını kaybetmiş olduğundan, kazadan dolayı meydana gelen zarardan sorumlu tutulamaz.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3. maddesi hükmüne göre, başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiğini ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğunu ispat edemediği takdirde kayda göre araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehni gibi hallerde kiracı veya rehin alan kişi; işletendir. Aynı Kanunun 85. maddesi hükmüne göre ise bir motorlu aracın işletilmesinden doğan zarardan o aracın işleteni sorumlu olur.

4.HD.17.02.2005 E. 2004/7697 - K. 2005/1387

Araçların uzun süreli kira sözleşmesi ile kiraya verilmesi durumunda, araç malikinin işleten sıfatı kalmadığından, hakkındaki davanın pasif husumet yokluğundan reddi gerekir. (2918/m. [3](#), [85](#))

11.HD.05.05.2003 E. 2002/12356 - K. 2003/4414

Kazaya karışan aracın, uzun süreli olarak kiraya verilmiş ve kiracı tarafından kullanılırken kazanın meydana gelmiş olmasına göre, kiracının "işleten" olarak sorumlu tutulması ve araç maliki hakkındaki davanın reddi gerekir. (2918/m. [3](#), [85](#))

17.HD.15.02.2005 E. 2005/813 - K. 2005/1150

Dava konusu kazayı yapan araç, uzun süreli kira sözleşmesi ile kiraya verilmiş ise, kiracı işleten olarak sorumlu olur. Bu nedenle, kira sözleşmesi uyarınca aracın kiracı şirkete teslim edilip edilmediğinin duraksamaya yer bırakmayacak şekilde açıklanması gerekir. (2918/m. [3](#), [85](#))

11.HD. 27.04.2006 E. 2005/4642 - K. 2006/4755

Aracın kayıt maliki ile davalı arasında yapılmış olan kira sözleşmesinde, aracın davalı şirkete hizmet verecek şekilde hükümler içermesine; araç ve sürücü üzerinde mutlak bir hakimiyet ve tasarruf imkanı sağlanmış olmasına göre, davalının "işleten" sıfatını taşıdığı kabul edilerek bu sıfatı ile zarardan sorumlu tutulması gerekir.

4.HD.14.11.2005 E. 2004/15668 - K. 2005/12100

Malikin uzun süreli olarak aracını kiralaması halinde, kiracı, "işleten" sıfatını kazanır ve işletenin hukuki sorumluluğu altına girer. (2918/m. [3](#), [85](#))

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3.maddesi gereğince malik, uzun süre olarak aracını kiraladığında kiracı, işleten sıfatını kazanır aynı yasanın 85.maddesi hükmü gereğince de işleten hukuki sorumluluk altına girer. Mahkemece açıklanan davalı savunmaları ile yasa hükümleri üzerinde yeterince durulup tartışılmadan yazılı olduğu şekilde davalı belediyenin de tazminattan sorumlu tutulması doğru değildir.

19.HD.18.06.2003 E. 2003/3742 - K. 2003/6546

Motorlu aracı uzun süreli kiralama sözleşmesi ile kiralayan kiracı, işleten sayılır. Bu hüküm, araç üzerindeki fiili hakimiyet ve iktisaden yararlanma ilkesi dikkate alınarak

getirilmiş bir düzenlemedir. Mahkemece, salt malik sıfatı yeterli görülerek davalının sorumluluğuna karar verilmesi doğru olmamıştır.

11.HD.13.09.2004 E. 2003/13798 - K. 2004/8129

Temelde malik işletendir. Ancak yasa gereğince malik, uzun süreli olarak aracı kiraladığında, kiracı, işletenlik niteliği kazanır ve hukuki sorumluluk altına girer.

19.HD.01.04.2002 E. 2001/7750 - K. 2002/2375

Araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehni gibi hallerde kiracı, ariyet veya rehin alan kişidir. Ancak ilgili tarafından başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat edilirse, bu kimse işleten sayılır.

11.HD.18.02.2002 E. 2001/9157 - K. 2002/1348

ZAMANAŞIMININ BAŞLANGICI

Sigorta Şirketinin rücu hakkı, sigortalısının sürücüsünün alkollü olarak araç kullandığını ve kazanın sebebinin alkol olduğunu “öğrenmesi” ile doğar. Bu nedenle TTK.1268.maddesindeki (2) yıllık zamanaşımı, sigortacının rücu hakkını “öğrendiği” tarihten başlar. (Örnek karar: 11.HD.17.12.1998,7348-9025) (YKD.2000/4-592)